

SPOROČILO ZA JAVNOST: 18. januarja 2023

LJUBLJANSKI GRAD ZNOVA DO MILIJONA OBISKOVALCEV, TIRNA VZPENJAČA JE PREPELJALA TRIKRAT VEČ POTNIKOV KOT LETO POPREJ, SKOZI CELO LETO SE JE V GRAJSKIH PROSTORIH ODVILO 327 DOGODKOV IN 397 POROČNIH OBREDOV, ZASEDENOST V HOSTLU CELICA JE BILA V OSREDNJIH POLETNIH MESECIH 95-ODSTOTNA; TO JE BERA TURISTIČNE IN KULTURNO-UMETNIŠKE PONUDBE JAVNEGA ZAVODA LJUBLJANSKI GRAD V LETU 2022.

Leto 2022 je na osrednji turistični točki v mestu – Ljubljanskem gradu minilo v znamenju precej večjega obiska, kot je bil v prejšnjih dveh letih, ki sta minili v primežu epidemije. Števci prehodov so zabeležili 1.004.349 obiskovalcev; s tirno vzpenjačo se je prepeljalo 428.892 potnikov. V grajskih prostorih smo izvedli 327 dogodkov, 397 poročnih obredov in še 839 vodenih ogledov. Med drugim smo v začetku leta znova postali redna lokacija za sklepanje zakonskih zvez, domačim in tujim obiskovalcem smo predstavili nov atraktiven produkt – *Kulinarični časovni stroj*, obeležili peti rojstni dan Jazz Cluba Ljubljanski grad, dobili nove upravne prostore za del zaposlenih v stavbi na Stolbi, nadaljevali obnovo dvorane Kazemate, izpeljali peto trgatev v Grajskem vinogradu in napolnili nove steklenice grajskega vina, prejeli certifikat Družini prijazno podjetje, posneli nov promocijski video ter povečali zanimanje za grajske vsebine na družbenih omrežjih.

Hostel Celica, ki je v upravljanju Javnega zavoda Ljubljanski grad, je bil za obiskovalce odprt skozi celo leto. Od aprila naprej smo beležili 80-odstotno zasedenost ležišč, v glavnih treh poletnih mesecih pa že 95-odstotno. Med letom smo tam izvedli 81 kulturno-umetniških dogodkov, konec leta pa postavili še nadstrešek na letnem vrtu, kar bo v prihodnje omogočalo lažjo izvedbo dogodkov na prostem.

Za Hostel Celico in za Ljubljanski grad smo uspešno obnovili trajnostni certifikat Zeleni ključ, in tako še najprej ostajamo del Zelene sheme slovenskega turizma.

Direktorica Javnega zavoda Ljubljanski grad **Mateja Avbelj Valentan** je izrazila zadovoljstvo nad rastočim obiskom, o čemer priča znova presežen milijon obiskovalcev letno, kar se je zdelo po dveh letih pandemije še dokaj oddaljena številka. Ob tem je poudarila: *»Glede na to, da smo bili v turizmu in kulturi deležni velikega upada v zadnjih dveh letih, smo hvaležni ustanoviteljici – Mestni občini Ljubljana, da nas je izdatno podprla v letih 2020 in 2021, ko zaradi spremenjenih okoliščin nismo dosegali deleža lastnih prihodkov, kot smo ga v časih pred epidemijo. Na ta način smo lahko zadržali vsa delavna mesta, kar se je v lanskem letu, ko so se turizem, kultura in industrija srečanj ponovno začeli odvijati v precej večjem obsegu, izkazalo za pozitivno.«*

V nadaljevanju predstavljamo povzetke rezultatov minulega leta skupaj z delom kratkoročnih načrtov.

Turizem 2022 v številkah

Števci prehodov so zabeležili 1.004.349 obiskovalcev, kar je glede na leto poprej več kot podvojeno število (v letu 2021 460.355 obiskovalcev). Tirna vzpenjača, ki je v letu 2022 ponovno obratovala vse dni v letu, je prepeljala 428.892 potnikov (v letu 2021 142.274 potnikov); od začetka obratovanja do avgusta lani je prepeljala že pet milijonov potnikov.

V strukturi obiskovalcev se je še povečal delež tujih obiskovalcev, ki zdaj znaša dobrih 70 odstotkov. Med slednjimi, ki jih beležimo v statistiki prodanih turističnih vstopnic, so prevladovali obiskovalci iz Italije, Nemčije, Združenih držav Amerike, Francije, Velike Britanije, Nizozemske, Hrvaške, Španije, Madžarske in Avstrije. Lani smo zaznali znova večje zanimanje turističnih agencij, kar je rezultat ponovne udeležbe na različnih turističnih sejmih, delavnicah in borzah ter poslovnih konferencah. Opažamo, da se je trend najav »v zadnjem trenutku« nadaljeval tudi lani, medtem ko se trend odpovedi skupin umiril.

Kultura in industrija srečanj 2022 v številkah

Na kulturno-umetniškem področju – v okviru glasbenega, likovno-galerijskega, izobraževalnega, uprizoritvenega, filmskega programa ter tradicionalnih dogodkov – smo lani izvedli 220 dogodkov. V tem okviru velja izpostaviti: *Jazz Club Ljubljanski grad* in pet let njegovega uspešnega delovanja s pogosto razprodanimi petkovimi koncertnimi večeri; odmevno osrednjo poletno fotografsko razstavo *Ulija Webra* v Stanovski dvorani in Palaciju, ki si jo je v dveh mesecih ogledalo nekaj manj kot 24.000 obiskovalcev; *Film pod zvezdami*, ki ga pripravljamo skupaj s Kinodvorom in ki se je z 16.167 obiskovalci že povsem približal obisku iz leta 2019; raznolike *programe za otroke*, v katerih dogodki, vodenja in delavnice večinoma temeljijo na lastni produkciji in zgodbah, povezanih z Ljubljanskim gradom.

Pred poletjem smo razvili nov produkt – *Kulinarični časovni stroj*, doživljajski vodeni ogled s šestimi kulinaričnimi postajami in vinsko spremljavo, vse v povezavi s posameznim obdobjem, ki je zaznamovalo zgodovino gradu in našega mesta – tokrat še v povezavi s kulinariko.

Veseli nas tudi, da smo zlasti v drugi polovici leta zaznali vnovično obuditev industrije srečanj; grajske prostore je namreč mogoče najeti za različne protokolarne in družabne dogodke, ki so jih drugi organizatorji izvedli 107. Lani se je v grajskih prostorih torej odvijalo skupno 327 dogodkov.

Modra in Bela dvorana Ljubljanskega gradu sta z začetkom leta 2022 znova postali redni lokaciji Upravne enote Ljubljana za sklepanje zakonskih oziroma partnerskih zvez, kar je prispevalo k precej večjemu številu poročnih obredov; tako je bilo v okviru redne in izredne lokacije lani izvedenih 397 poročnih obredov.

Če navedeno seštejemo, se je leta 2022 na gradu odvijalo 724 dogodkov, ki jih zajema okvir lastnega kulturno-umetniškega programa, družabnih in protokolarnih dogodkov drugih organizatorjev ter porok. Če k temu prištejemo še 839 izvedenih vodenih ogledov, se podoba Ljubljanskega gradu znova izraža v živahnem utripu skozi vse leto.

Na **področju investicij** smo s sredstvi ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana nadaljevali obnovo *Kazemat*. Mestna občina Ljubljana je v začetku leta dokončala dela na objektu *Stolba*. V del stavbe, ki je namenjen upravnim prostorom, se je preselil del zaposlenih, s čimer smo ublažili prostorsko stisko pisarniških prostorov na Ljubljanskem gradu.

Komunikacija, odmevi v javnosti in grajski glasnik – Friderik

Najstarejši prebivalec in maskota gradu – grajska podgana Friderik, ki smo ga v zadnjih letih vnesli v raznolike programe in produkte zlasti za otroke, sicer domuje v trgovini s spominki. Lani smo ga prenesli na 76 novih izdelkov ter dve novi liniji izdelkov – športno in praznično decembrsko. Povečano število ogledov in sledilcev smo zabeležili tudi na njegovih družbenih omrežjih (Facebook, Instagram, TikTok).

Tako na spletni strani www.ljubljanskigrad.si kot tudi na družbenih omrežjih (Facebook, Instagram, Twitter in LinkedIn za poslovno javnost) smo lani zaznali povečano število ogledov in sledilcev. Zasledili smo 9.219 omemb Ljubljanskega gradu v domačih in tujih medijih ter na družbenih omrežjih, kar je rezultiralo v dosegu več kot deset milijonov uporabnikov.

Izbrani Grajski užitki

Pod blagovno znamko, povezano z grajsko kulinariko in vinsko zgodbo, smo leta 2022 izvedli peto trgatv v Grajskem vinogradu, iz katere bo letos napolnjenih približno 1200 steklenic belpina in rdečegrajca. Nekoliko manj steklenic smo napolnili letnika 2021, kar je posledica spomladanske pozebe v letu 2021. Grajsko vino je mogoče okušati tudi na doživljajsko vodenem ogledu *Kulinarični časovni stroj*.

V Grajskem vinogradu smo izvedli dan odprtih vrat, s katerim smo želeli grajsko vinsko zgodbo približati domačim obiskovalcem; s tem bomo nadaljevali tudi letos.

Najprestižnejšo nagrado na področju kulinarike je lani prejela restavracija Strelec na Ljubljanskem gradu in njen chef Igor Jagodic, kar Ljubljanskemu gradu prinaša utrditev prepoznavnosti izvrstnih kulinaričnih doživetij, ki jih ponujajo grajski gostinci.

Javni zavod Ljubljanski grad v letu 2023

Program izvajanja javne službe za 2023 bo zajemal vsa umetniška področja; na **likovno-galerijskem programu** velja izpostaviti osrednjo poletno razstavo mednarodno priznanega fotografa *Jadrana Laziča* in pregledno likovno razstavo *Kamile Volčanšek*; na **glasbenem programu** festival *Godibodi* in nadaljevanje rednih petkovih glasbenih večerov v *Jazz Clubu Ljubljanski grad*; na **izobraževalnem področju** (poleg stalnih vsebin) izdajo novega družinskega vodnika s Friderikom; v okviru **festivalskega dogajanja** *12. grajske dneve* in *Grajski december*; v okviru **uprizoritvenega programa** pa novo lutkovno predstavo za otroke v produkciji našega zavoda. Med najbolj obiskanimi in priljubljenimi poletnimi dogodki na prostem bo tudi letos zagotovo *Film pod zvezdami* – letni kino (v sodelovanju s Kinodvorom).

Na **področju izvajanja turistične dejavnosti** bomo svoje dejavnosti usmerjali v predstavitev gradu ter njegove ponudbe na tujih trgih. Nadaljevali bomo aktivnosti na področju trajnostnega turizma. Produkt *Grajski pobeg* je v začetku leta dobil še nemško jezikovno različico, družinsko doživetje *Friderik in lov na zaporniško številko* pa bo kmalu na voljo tudi v angleškem jeziku. Za namen promocije in utrditve blagovne znamke Ljubljanski grad smo lani posneli nov video, ki ga bomo v letos – skupaj z novo korpo podobo in sloganom *En grad, mnogo doživetij* – uporabljali v sklopu različnih oglaševalskih akcij.

Liniji Friderikov izdelkov v grajski trgovini se pridružuje tudi nova linija grajskih daril, ki je nastala na podlagi očarljive ilustracije Ljubljanskega gradu in odseva prepoznavno podobo mestnega simbola.

Na področju **investicijskega vzdrževanja** bomo v začetku leta končali obnovo strehe nad poročnima dvoranama. Zaradi dotrajanosti spomladi sledi obnova stopnišča v Erazmovem stolpu. Na tirni vzpenjači pa bomo v tem letu opravili pripravljala dela za redni ciklični pregled, ki ga moramo v skladu z zakonom izvesti leta 2024.

Predvidoma do konca leta bomo zaključili **investicijo** obnove Kazemat – večnamenskega prostora, ki bo po obnovi skupaj s pomožnimi prostori omogočal izvedbo kulturnih programov in prirejanje drugih dogodkov.

Uspešno turistično leto tudi za Hostel Celica

Hostel Celica, ki je v upravljanju Javnega zavoda Ljubljanski grad, je bil za popotnike odprt celo lansko leto. Začetni meseci so prinesli 64-odstotno zasedenost ležišč, po sprostitvi ukrepov aprila je bila zasedenost hostla že 80-odstotna, v glavnih poletnih mesecih pa smo se s 95-odstotno zasedenostjo že približali letu 2019. Največ gostov je bilo iz Velike Britanije, Nemčije, Italije, znova pa tudi iz Združenih držav Amerike.

V Hostlu Celica smo skozi celo leto izvedli 81 programskih dogodkov s področij glasbe, likovne umetnosti ter izobraževalnih in družabnih programov. Glasbene dogodke smo izvajali v koprodukciji s KUD Sestava ter v lastni produkciji v okviru poletnih koncertov cikla Celica špila, s čimer bomo nadaljevali tudi v tej sezoni in za kar bo še posebej dobrodošla novost – nadstrešek nad letnim vrtom hostla.

Hostel Celica bo letos obeležil 20. obletnico uradnega odprtja, ki je bilo 30. maja leta 2003; prvi gostje so v njem prenočili v juliju 2003; 1. julija 2018 pa je prenovljeni hostel znova odprl svoja vrata pod upravljanjem Javnega zavoda Ljubljanski grad.

Poslovni rezultat zavoda

Skladno s povečanim obiskom gradu ter izvajanjem vseh dejavnosti, kakor tudi ob vnovičnem zagonu industrije srečanj, smo uspeli ponovno ustvariti večji tržni delež, ki ga namenjamo za pokrivanje programskih stroškov, stroškov plač ter materialnih stroškov, kar nam sicer v določeni meri prispeva naša ustanoviteljica – Mestna občina Ljubljana, ki pa v celoti krije stroške investicij. Podrobnejši podatki o poslovanju zavoda bodo znani ob zaključnem računu.

Dodatne informacije: Janja Rozman, vodja odnosov z javnostmi, Ljubljanski grad, tel.: 01/306 42 15, e-pošta:

janja.rozman@ljubljangrad.si